

Bản thêm về thu nhập trên Cổ phiếu thường

Hoàng Xuân Quyên

Phòng Phân tích & Đầu tư

CTCP Chứng khoán Tân Việt

Vấn đề chính về cổ phiếu thường và thu nhập tài sản chủ yếu là thu nhập của nhà đầu tư. Do vậy thu nhập phản ánh vào cổ phiếu thường vô hình dung đã làm sai lệch bản chất của các thu và phát sinh thêm từ các thu thu.

Trên các diễn đàn thảo luận gần đây đã có không ít ý kiến trao đổi về việc thu nhập chủ thu có nên bao gồm giá trị của cổ phiếu thường. Trung tâm tài chính có hai luồng ý kiến trái ngược nhau:

Ý kiến của ông cho các nhà đầu tư và chuyên gia kinh tế cho rằng từ thời điểm bắt đầu của cổ phiếu thường, thu nhập của nhà đầu tư không có gì thay đổi. Vì lý do doanh nghiệp vì các khoản chi toán ngắn hạn là sự phân bổ lại tài sản, chuyển phần vốn của nhà đầu tư hình thành từ thu nhập lợi nhuận từ các hoạt động sản xuất kinh doanh góp vào công. Vì lý do cổ phiếu thường chỉ nên dựa vào thu nhập chủ thu từ thời điểm này.

Tuy nhiên, điểm 2, khoản e trong Thông tư 84/2008 của Bộ Tài Chính ngày 30/9/2008 xác định thu nhập chủ thu bao gồm các cổ phiếu thường và giá trị tăng tính bằng giá trị ghi trên sổ sách kế toán của nó và trừ thuế. Như vậy quan điểm của BTC đã coi cổ phiếu thường là thu nhập của nhà đầu tư ngay khi cổ phiếu được chia.

Bản chất của các thu ?

Tài sản và thu nhập là hai khái niệm rất cơ bản trong kế toán. Theo định nghĩa của Tổ chức Kế toán Quốc tế (IASB) thì tài sản là những gì mà cá nhân/doanh nghiệp sở hữu mà chúng có thể chuyển hóa thành tiền hoặc mang lại lợi ích kinh tế trong tương lai.

Theo đó, cổ phiếu mà nhà đầu tư / doanh nghiệp sở hữu được coi là tài sản. Chỉ khi nào nhà đầu tư đem bán cổ phiếu được chia thì đã chuyển từ cổ phiếu thành tiền thì lúc đó khoản tiền thu được mới được phân loại là thu nhập.

Khi công ty thực hiện việc chia cổ tức bằng cổ phiếu thì cổ phiếu của công ty bị pha loãng và giá trị của cổ phiếu từ thời điểm chia sẽ giảm tương ứng với mức pha loãng. Nhà đầu tư có thêm nhiều cổ phiếu nhưng giá trị thực tế của cổ phiếu giảm. Tài sản do đó không thay đổi và theo khái niệm về thu nhập thì nhà đầu tư chưa có bất kỳ lợi ích kinh tế nào từ thời điểm nhận được cổ phiếu, tức là thu nhập về cổ phiếu bằng 0.

Do vậy nếu xét về việc ảnh hưởng thu nhập vào cổ phiếu thường thì rõ ràng không đúng với bản chất của các thu vì thu từ thu nhập như lợi nhuận ảnh hưởng vào tài sản và tài sản là cơ sở để xác định thu nhập.

[illegible]

Khi doanh nghiệp trả cổ tức cho nhà đầu tư bằng cổ phiếu, hoạt động này không sản sinh hay tiêu hao nguồn lực nào của xã hội. Mặt khác hoạt động này không tạo ra thu nhập cho người sở hữu. Theo triết lý và bản chất của sản xuất phân tích trên, cổ phiếu thông thường này sẽ không là đối tượng chịu thuế cá nhân thu nhập.

Khi nhà u t bán c phi u, t c là có s chuy n d ch s h u t ch th này sang ch th khác trong xã h i. Ho t ng này có th xem nh có s d ng ngu n l c xã h i. Nhà u t do ó ph i tr thu cho v c chuy n nh ng quy n s h u. Th c ra nhà u t ã gián ti p tr thu thông qua phí giao d ch (phí môi gi i tr cho công ty ch ng khoán). N u nhà u t bán c phi u có lãi thì khoán lãi này s c tính vào thu nh p ch u thu theo lu t thu thu nh p cá nhân. i u này hoàn toàn công b ng và h p lý.

Ch ánh thu khi chuy n nh ng

Theo Thông t h ng d n c a B Tài Chính, nhà u t khi chuy n nh ng ch ng khoán có hai s l a ch n ho c là ph i n p 0.1% tính trên giá tr ch ng khoán chuy n nh ng ho c là 20% tính trên thu nh p thu n mua bán ch ng khoán.

N u nhà u t l a ch n theo ph ng th c u t c là h ã m c nhiên ch p nh n vì c kinh doanh ch ng khoán c a h là có lãi i l y s ng i n v m t th t c tính thu dù bi t r ng m c thu 0.1% tính trên giá tr giao d ch là r t l n và r i ro thua l là r t khó tránh kh i. M c thu ph i n p 0.1% tính trên giá tr giao d ch l n n m c nào ng i vi t bài này s có d p trao i thêm trong m t bài vi t khác.

Những gì trao đổi trên giấy B Tài chính nên xem xét lại và chắc chắn nên áp dụng phí thuế vào thu nhập chịu thuế. Chỉ khi nào nhà đầu tư thực hiện việc chuyển nhượng cổ phiếu thì mới áp dụng vào thu nhập chịu thuế.

Vì cách làm này thì các quan thu không cần phải theo dõi khi nào nhà xuất nhập khẩu các phi thuế hàng còn phải chờ các cơ quan thuế không cần phải theo dõi hay trích trả thuế thu nhập cá nhân các phi thuế hàng. Hàng tháng qua ngân lý của các công ty chỉ cần khoản có thể áp dụng các yêu cầu ngân lý giá vào và đưa ra các phi thuế giao dịch nên vì cần thu thuế theo bất kỳ phương thức nào cũng không quá khó khăn về mặt kỹ thuật.

Những quan trọng hàng đầu là luật thu thuế nháp cá nhân áp dụng và thu nhập từ đầu tư chứng khoán đã thể hiện ứng dụng chính, ứng dụng đầu tư áp dụng. Còn nhà đầu tư chứng khoán cần nắm vững công bố và hợp lý của chính sách, tài liệu và vì vậy đã tham gia đóng thuế khi kinh doanh chứng khoán có lãi. Còn hiện tại các doanh nghiệp phải nộp thuế chia sẻ lợi nhuận vào dự trữ nội bộ của công ty không đi ra.